

## V.19 LB MED

Dit is een gecoördineerde versie.

### Mededeling van 13 juli 2007 over het besluit van de Vlaamse Regering houdende het lokaal beleid kinderopvang

Korte inhoud: Deze rondzendbrief geeft toelichting bij de toepassing van het besluit van 4 mei van de Vlaamse Regering houdende het lokaal beleid kinderopvang (BS 19 juni 2007).

#### 1. Inleiding

Op 4 mei 2007 keurde de Vlaamse Regering het besluit houdende het lokaal beleid kinderopvang (hierna 'het Besluit' genoemd) goed. Het besluit treedt in werking op 19 juni 2007.

Het besluit vervangt:

- Titel III van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juni 1997 houdende de algemene voorwaarden inzake het organiseren van buitenschoolse opvang.
- Het ministerieel besluit van 30 juli 1997 houdende vaststelling van de inhoud van het lokale beleidsplan buitenschoolse kinderopvang en van de wijze waarop het kwaliteitslabel door het Lokaal Overleg wordt toegekend.

Het besluit vindt zijn grondslag in het pilootproject dat Kind en Gezin in 2001 opstartte met als doel te onderzoeken hoe de verruiming van het Lokaal Overleg gestalte kon krijgen. 14 gemeenten gespreid over de 5 provincies namen deel aan dit pilootproject.

#### 2. Wat verandert er met het nieuwe besluit?

	<u>Vroeger</u>	<u>Nu</u>
<u>Beleidsplan</u>	Opmaak door Lokaal Overleg. Buitenschoolse kinderopvang.	Opmaak door Lokaal bestuur. Kinderopvang, d.w.z. <ul style="list-style-type: none"><li>• Voorschoolse<sup>1</sup> opvang</li><li>• Buitenschoolse opvang</li><li>• Flexibele en occasionele opvang</li><li>• ...</li></ul> Een deel van het lokaal sociaal beleidsplan.
<u>Lokaal Overleg</u>	Adviseert Kind en Gezin.	Adviseert lokaal bestuur.

<sup>1</sup> Dagopvang – opvang van 0 – 2½-jaar

### **3. Waarom dit besluit?**

Het besluit maakt het lokaal bestuur tot eindverantwoordelijke voor het lokaal beleid kinderopvang en schetst een algemeen kader dat een beleid op maat van de lokale situatie moet mogelijk maken.

#### Het lokaal bestuur als eindverantwoordelijke voor het lokaal beleid kinderopvang

Het Besluit geeft invulling aan het oprichtingsdecreet van Kind en Gezin dat bepaalt dat Kind en Gezin zijn regietaak uitvoert in overleg met de lokale besturen die een lokaal beleid kinderopvang uitwerken. Het afstemmen van vraag en aanbod gebeurt immers best vanuit een ruime inschatting van de lokale situatie. De kennis hierover bevindt zich in belangrijke mate ook op het lokale niveau.

Het lokaal bestuur is het best geplaatst om de Vlaamse overheid te adviseren bij de uitbouw van kinderopvang binnen de gemeente. Dit laatste kan alleen maar als het lokaal bestuur ook de eindverantwoordelijkheid draagt voor het lokaal beleid kinderopvang.

#### Een algemeen kader

Gemeenten en steden kenmerken zich door een grote verscheidenheid die onmogelijk gevat kan worden in een Vlaamse regelgeving. Het Besluit wil daarom, en in de eerste plaats, een algemeen kader geven dat lokale besturen toelaat een lokaal beleid kinderopvang en een Lokaal Overleg Kinderopvang (LOK) uit te bouwen op maat van de lokale situatie.

De inhoud van het lokaal beleidsplan kinderopvang, net als de organisatie en samenstelling van het LOK, wordt in dit Besluit niet in detail geregeld. Het behoort tot de eindverantwoordelijkheid van de gemeenteraad hier invulling aan te geven:

- binnen de geest van wat de Vlaamse overheid met dit Besluit wil bereiken;
- met aandacht voor de continuïteit binnen het LOK en de lokale beleidsplanning.

### **4. Wat wil de Vlaamse overheid met dit besluit bereiken?**

Het lokaal beleid kinderopvang heeft een plaats binnen het geheel van het gemeentelijk beleid, het beslaat het geheel van de kinderopvang in de gemeenten en wordt gedragen door lokale actoren en gebruikers.

#### Lokaal beleid kinderopvang, een deel van het geheel

Het lokaal beleid kinderopvang is een deel van het lokaal sociaal beleid en slaat een brug naar aanverwante beleidsdomeinen die niet gevat worden door het lokaal sociaal beleid.

#### Een beleid voor het geheel van de kinderopvang in de gemeente

Het Besluit koppelt het LOK en het beleidsplan los van de organisatie van de buitenschoolse opvang. Hiermee wordt de verruiming naar andere vormen van kinderopvang een feit en bestendigt het Besluit de trend die reeds in veel gemeenten aan de gang is.

Het lokaal beleid kinderopvang gaat ook ruimer dan de prioriteiten die het lokaal bestuur vooropstelt als aanbieder van kinderopvang, m.a.w. ook een lokaal bestuur dat zelf geen kinderopvang aanbiedt neemt zijn rol als lokale regisseur met betrekking tot kinderopvang ter

## **V.19 LB MED**

**Dit is een gecoördineerde versie.**

3

harte.

### Het LOK staat voor een lokaal gedragen beleid kinderopvang

Het LOK wordt een gemeentelijke adviesraad, wat betekent dat:

- de samenstelling en interne werking ervan wordt vastgelegd door de gemeenteraad;
- het lokaal bestuur zich in zijn lokaal beleid kinderopvang laat adviseren door het LOK en er zo voor zorgt dat het beleid lokaal gedragen wordt.

De beste garantie op een lokaal gedragen beleid ligt in de representatieve samenstelling en de adviserende autonomie van het LOK. Tegelijk is het belangrijk dat het LOK zich verder ontwikkelt als een kennisautoriteit m.b.t. de plaatselijke kinderopvang.

## **5. Inhoud van het besluit**

- Titel I Bevat een aantal definities en bepaalt de plaats van het lokaal bestuur, het LOK en Kind en Gezin als partners in het lokaal beleid kinderopvang.
- Titel II Bepaalt de minimale inhoud van en de procedure voor het goedkeuren van het lokaal beleidsplan kinderopvang.
- Titel III Legt de opdrachten en de organisatiestructuur van het LOK vast.
- Titel IV Legt vast hoe de bepalingen uit het besluit worden toegepast in het Tweekantig gebied Brussel Hoofdstad.
- Titel V Bevat overgangsmaatregelen en slotbepalingen.

## 6. Bespreking van de belangrijkste artikels

### Artikel 2

Slaat een brug naar het oprichtingsdecreet van Kind en Gezin, dat bepaalt dat Kind en Gezin zijn opdrachten<sup>2</sup> inzake kinderopvang uitoefent in samenspraak met lokale besturen die een lokaal beleid kinderopvang uitwerken.

Dit artikel geeft een plaats aan het lokaal bestuur, het LOK en Kind en Gezin als partners in het lokaal beleid kinderopvang.

#### Lokaal bestuur

Taken binnen de lokale regie kinderopvang:

- maakt een lokaal beleidsplan kinderopvang;
- start het LOK op en laat zich door het LOK adviseren.

#### LOK

Adviseert het lokaal bestuur m.b.t. het lokaal beleid kinderopvang.

#### Kind en Gezin

Ondersteunt het lokaal bestuur:

- bij de opmaak van het beleidsplan;
- bij het opstarten en organiseren van het LOK.

Deze opdracht wordt grotendeels opgenomen door de consultant lokaal beleid kinderopvang<sup>3</sup>.

Vraagt, bij de uitbouw van opvangvoorzieningen, advies aan het lokaal bestuur.

<sup>2</sup> Opdrachten van Kind en Gezin inzake kinderopvang: weten waar er opvang is; opvang stimuleren en toelaten; kwaliteit van opvang bevorderen; opvang programmeren; ouders en toekomstige ouders informeren over kinderopvang.

<sup>3</sup> zie ook aanbeveling 'Lokaal beleid kinderopvang: informatie over de consultant lokaal beleid kinderopvang' – ref. LBABH001 – datum: 19 januari 2007

Artikel 3

Bepaalt de inhoud van het lokaal beleidsplan kinderopvang en koppelt daaraan een aantal opdrachten voor het lokaal bestuur.

Artikel 3§1

Het lokaal beleidsplan kinderopvang bevat een visie op het geheel van de kinderopvang. Deze visie gaat verder dan de visie die het lokaal bestuur heeft m.b.t.:

- de buitenschoolse opvang;
- eigen opvangaanbod.

Het lokaal beleidsplan kinderopvang staat niet op zichzelf, het is een deel van het lokaal sociaal beleidsplan. Hiermee wil de Vlaamse regering tegemoet komen aan de vraag naar planlastverlaging voor de lokale besturen.

Het lokaal bestuur bepaalt zelf in welke mate het de beide beleidsplannen integreert en kan daarbij gaan voor een minimaal of een maximaal integratiescenario:

- Minimaal: de visie m.b.t. kinderopvang, de omgevingsanalyse en de beleidsprioriteiten worden als apart hoofdstuk opgenomen in hoofdstuk<sup>4</sup> 7 van het lokaal sociaal beleidsplan. In dit hoofdstuk wordt ook met één paragraaf aangegeven hoe beide beleidsplannen op termijn geïntegreerd zullen worden.
- Maximaal: de visie m.b.t. kinderopvang, de omgevingsanalyse en de beleidsprioriteiten zitten volledig verweven in het lokaal sociaal beleidsplan maar zijn wel traceerbaar. In dat geval bevat elk van de hoofdstukken<sup>4</sup> in het lokaal sociaal beleidsplan een specifiek deel m.b.t. kinderopvang. In hoofdstuk 7 van het lokaal sociaal beleidplan wordt voor wat betreft kinderopvang verwezen naar de verschillende hoofdstukken.

De mate waarin beide beleidsplannen geïntegreerd worden is afhankelijk van de lokale situatie. Alle tussenformules tussen het minimale en het maximale scenario zijn mogelijk. Hoe dan ook wordt in hoofdstuk 7 steeds aangegeven waar en hoe kinderopvang in het lokaal sociaal beleidsplan werd opgenomen.

---

<sup>4</sup> Artikel 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 februari 2006 tot uitvoering van het decreet van 19 maart 2004 betreffende het decreet lokaal sociaal beleid (trad in werking op 1 januari 2006).

Artikel 3§2

Dit artikel bepaalt de minimale inhoud van het lokaal beleidsplan kinderopvang, waarmee het voor elk lokaal bestuur mogelijk moet zijn een beleidsplan kinderopvang op te stellen op maat van de lokale situatie.

Het lokaal beleidsplan kinderopvang bevat een omgevingsanalyse.

Vorm geven aan het lokaal beleid kinderopvang gebeurt in de eerste plaats vanuit een omgevingsanalyse, d.i. een verzameling van objectieve en subjectieve gegevens op basis waarvan het lokaal bestuur keuzes maakt m.b.t. kinderopvang.

Voor het lokaal beleidsplan kinderopvang worden de gegevens van de sociale conjunctuurbarometer<sup>5</sup> aangevuld met cijfers rond het kinderopvangaanbod. Kind en Gezin stelt deze cijfers ter beschikking via de gemeentelijke kindrapporten.

(<http://www.kindengezin.be/toepassingen/gemeentelijke-kindrapporten.jsp>)

Idealiter bevat de omgevingsanalyse ook:

- een verwijzing naar het aanbod aan vrijetijds- en jeugdwerkinitiatieven binnen de gemeente;
- een inventaris van behoeften en verwachtingen zoals die leven bij al wie bij kinderopvang betrokken is (ouders, opvangvoorzieningen, toeleiders naar opvang,...)
- een inschatting van de te verwachten evolutie van vraag en aanbod op basis van specifieke trends;
- gegevens m.b.t. de globale kwaliteit van de kinderopvang;
- een evaluatie van het totale opvangaanbod in functie van de lokale behoefte, de te verwachten evolutie en de toegankelijkheid van kinderopvang voor de verschillende doelgroepen.

Binnen het hiervoor beschreven maximale integratiescenario worden de gegevens m.b.t. aanbod en vraag naar kinderopvang als een traceerbaar deel opgenomen in hoofdstuk 1 van het lokaal sociaal beleidsplan.

Het lokaal beleidsplan kinderopvang inventariseert algemene doelstellingen en concrete acties.

Op basis van de vaststellingen uit de omgevingsanalyse legt het lokaal bestuur zijn prioriteiten (= strategische doelstellingen) m.b.t. kinderopvang vast. Op basis hiervan wordt een meerjarenplanning opgesteld met daarin de gewenste acties en de middelen die hiervoor zullen worden ingezet. Idealiter vermeldt de meerjarenplanning ook wie verantwoordelijk is voor de uitvoering van vooropgestelde acties.

Binnen het maximale integratiescenario worden de algemene doelstellingen en concrete acties m.b.t. kinderopvang als een traceerbaar deel opgenomen in hoofdstuk 3 van het lokaal sociaal beleidsplan.

---

<sup>5</sup> De sociale conjunctuurbarometer bevat een lijst van indicatoren waarover de Vlaamse overheid beschikt. Ze zijn relevant voor de ontwikkeling en tussentijdse evaluatie van het lokaal sociaal beleid. Deze indicatoren kan je terugvinden via [www.lokaalstatistieken.be](http://www.lokaalstatistieken.be)

## V.19 LB MED

Dit is een gecoördineerde versie.

7

Voor wat betreft de doelstellingen en concrete acties verwijst het lokaal bestuur, in hoofdstuk 3 van het lokaal sociaal beleidsplan, naar het advies van het LOK. Daar waar het beleidsplan afwijkt van het advies van het LOK wordt dit ook gemotiveerd.

### Het lokaal beleidsplan kinderopvang slaat een brug naar andere beleidsplannen.

Het beleidsplan heeft aandacht voor de manier waarop het lokaal beleid kinderopvang aansluit bij lokale beleidsplannen die verwant zijn aan kinderopvang, of die een impact hebben op kinderopvang, en die niet gevat worden door het lokaal sociaal beleid.

Hierbij wordt gedacht aan (jeugd-, cultuur en sportbeleid; onderwijsbeleid; werkgelegenheidsbeleid; woonbeleid; beleid ruimtelijke ordening; ...).

Lokale besturen die kiezen voor een maximaal integratiescenario nemen dit in het lokaal sociaal beleidsplan op als traceerbaar deel van hoofdstuk 2.

### Artikel 3§3

Het lokaal bestuur informeert lokale actoren en gebruikers over:

- het lokaal beleid kinderopvang;
- het totale opvangaanbod in de gemeente.

Het lokaal bestuur informeert en adviseert de Vlaamse overheid m.b.t. de uitbouw van opvangvoorzieningen binnen de gemeente. Dit kan:

- op eigen initiatief of op vraag van het LOK;
- op vraag van Kind en Gezin.

### Het lokaal bestuur informeert de Vlaamse overheid op eigen initiatief of op vraag van het LOK.

Idealiter stelt het lokaal bestuur alle relevante documenten m.b.t. het lokaal beleid kinderopvang en het LOK ter beschikking van Kind en Gezin. We denken hierbij aan:

- een evaluatie, actualisering of bijsturing van het beleidsplan;
- de statuten, een huishoudelijk reglement en/ of een afsprakennota voor het LOK;
- de verslagen van LOK-vergaderingen;
- ... .

Idealiter informeert het lokaal bestuur Kind en Gezin ook over:

- vernieuwende initiatieven die kinderopvang binnen de gemeente ten goede komen;
- knelpunten die de uitbouw van kinderopvang in de gemeente verhinderen;
- alle ander signalen m.b.t. kinderopvang.

Op deze manier kan het lokaal bestuur mee vorm geven aan het kinderopvangbeleid van de Vlaamse overheid.

### Het lokaal bestuur informeert de Vlaamse overheid op vraag van Kind en Gezin

Wanneer de Vlaamse overheid middelen ter beschikking stelt voor de uitbreiding van opvangvoorzieningen, zal Kind en Gezin het lokaal bestuur om advies vragen m.b.t. de uitbouw van de kinderopvang in de gemeente.

## V.19 LB MED

### Dit is een gecoördineerde versie.

Het lokaal bestuur heeft in deze adviesrecht en formuleert een opportuniteitsadvies (Welke soort opvang? Waar? Wanneer?) vertrekkende vanuit het lokaal beleidsplan kinderopvang.

#### Artikel 4

Legt de procedure vast die het lokaal bestuur moet volgen om te komen tot een goedgekeurd lokaal beleidsplan kinderopvang. Bijsturingen of wijzigingen van dit beleidsplan als gevolg van een tussentijdse evaluatie volgen dezelfde procedure.

De procedure volgt de procedure voor het goedkeuren van het lokaal sociaal beleidsplan. Naar analogie beschrijft het Besluit een aparte procedure voor het goedkeuren van het lokaal beleidsplan kinderopvang in gemeenten waar het lokaal bestuur niet beschikt over een lokaal sociaal beleidsplan.

#### Het lokaal bestuur beschikt over een lokaal sociaal beleidsplan.

Het lokaal beleidsplan kinderopvang wordt goedgekeurd als deel van het lokaal sociaal beleidsplan en volgt de procedure<sup>6, 7</sup> vastgelegd in het decreet van 19 maart 2004 betreffende het lokaal sociaal beleid.

Het lokaal sociaal beleidsplan wordt ter goedkeuring voorgelegd samen met het advies van het LOK. Idealiter wordt dit advies samen met het lokaal sociaal beleidsplan overgemaakt aan de Afdeling Welzijn en Samenleving, Team Samenleving<sup>7</sup>.

Het Team Samenleving maakt het lokaal beleidsplan kinderopvang ter kennisgeving over aan Kind en Gezin.

De Vlaams minister bevoegd voor bijstand aan personen bezorgt het lokaal bestuur een ontvangstbevestiging<sup>8</sup> voor het lokaal sociaal beleidsplan. Idealiter maakt het lokaal bestuur deze ontvangstbevestiging over aan het LOK.

#### Het lokaal bestuur beschikt niet over een lokaal sociaal beleidsplan.

Het lokaal beleidsplan kinderopvang wordt, samen met het advies van het LOK, ter goedkeuring voorgelegd aan de raad voor maatschappelijk welzijn en aan de gemeenteraad.

Het lokaal bestuur maakt het goedgekeurde beleidsplan samen met het advies van het LOK ter kennisgeving over aan Kind en Gezin.

Kind en Gezin neemt kennis van het lokaal beleidsplan kinderopvang en bezorgt het lokaal bestuur een ontvangstbevestiging. Idealiter maakt het lokaal bestuur deze ontvangstbevestiging over aan het LOK.

<sup>6</sup> Het decreet van 19 maart 2004 betreffende het lokaal sociaal beleid bepaalt dat het lokaal sociaal beleidsplan:

- achtereenvolgens wordt goedgekeurd door de raad voor maatschappelijk welzijn en door de gemeenteraad;
- onmiddellijk na goedkeuring ter kennisgeving wordt overgemaakt aan de Vlaamse regering.

<sup>7</sup> Vlaamse overheid, Afdeling Welzijn en Samenleving, Team Samenleving – Koning Albert II-laan 35, Bus 30, 7de verdieping (d.i. de nieuwe naam voor de Cel Lokaal Sociaal Beleid).

<sup>8</sup> Artikel 5 van het Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 19 maart 2004 betreffende het lokaal sociaal beleid, in werking tredend op 1 januari 2006.



### Artikel 5

De beleidscyclus kinderopvang wordt volledig afgestemd op deze van het lokaal sociaal beleid.

Daarom wordt het lokaal beleidsplan kinderopvang:

- voor 31 december van het eerste jaar van een gemeentelijke bestuursperiode goedgekeurd door de raad voor maatschappelijk welzijn en door de gemeenteraad;
- goedgekeurd voor een periode van zes jaar.

Deze bepaling geldt voor elk lokaal beleidsplan kinderopvang, ongeacht of het deel uitmaakt van het lokaal sociaal beleidsplan of niet.

Beleidsplanning is een continue gegeven, daarom wordt elk lokaal beleidsplan kinderopvang tussentijds geëvalueerd, en waar nodig bijgesteld. Een tussentijdse evaluatie na minstens drie jaar is daarbij een absoluut minimum. Hiermee zoekt het Besluit eens temeer aansluiting bij de bepalingen van het eerder genoemd decreet lokaal sociaal beleid.

Afhankelijk van lokale groeiscenario's kan het wenselijk zijn het lokaal beleidsplan kinderopvang vroeger of frequenter te evalueren. Het Besluit geeft het lokaal bestuur de ruimte om de evaluatie van het lokaal beleidsplan kinderopvang op een flexibele manier in te vullen.

### Artikel 6

Legt de opdrachten voor het LOK vast. Als gemeentelijke adviesraad krijgt het LOK van de Vlaamse overheid alvast volgende opdrachten:

- het lokaal bestuur adviseren bij de opmaak van het lokaal beleidsplan kinderopvang en bij een eventuele bijsturing ervan;
- het lokaal bestuur adviseren over de uitvoering van het beleidsplan en waar nodig bijstellingen voorstellen. In deze heeft het LOK m.a.w. een opdracht inzake beleidsopvolging en -evaluatie en bewaakt het de dwarsverbindingen naar beleidsplannen uit aanverwante beleidsdomeinen;
- het lokaal bestuur adviseren m.b.t. de uitbouw van opvangvoorzieningen binnen de gemeente.

Los van deze opdrachten kan het lokaal bestuur het LOK aanvullende opdrachten geven. Voorbeelden hiervan zouden kunnen zijn:

- het opmaken van een huishoudelijk reglement;
- het lokaal bestuur ondersteunen bij de opmaak van een omgevingsanalyse en/ of een informatiebrochure;
- input leveren bij het in kaart brengen van de vraag naar kinderopvang;
- ....

Deze aanvullende opdrachten worden bij voorkeur vastgelegd onder de bepalingen omtrent de interne werking van het LOK (zie artikel 9).

### Artikel 7

Dit artikel legt het algemene kader vast voor de samenstelling van het LOK. Het bepaalt de minimale voorwaarden waaraan de samenstelling van het LOK moet voldoen. Het lokaal bestuur, als lokale regisseur vult de samenstelling in op maat van de lokale situatie. Het is de gemeenteraad die hierover een eindbeslissing neemt (zie ook artikel 9).

Het LOK is minstens samengesteld uit:

#### Een vertegenwoordiging van lokale actoren

Het Besluit definieert het begrip 'lokale actor' als:

- al wie plaatselijk een functie vervult in de opvang van kinderen;
- en al wie invulling geeft aan de vrije tijd van kinderen voor en zolang ze naar de basisschool gaan.

Het lokaal bestuur bepaalt in de samenstelling op welke manier de lokale actoren vertegenwoordigd worden in het LOK. Tal van scenario's zijn denkbaar afhankelijk van de lokale situatie en van wat het lokaal bestuur als werkbaar ervaart.

- In een maximaal scenario zou het kunnen dat alle actoren worden opgenomen in het LOK.
- Een minimaal scenario zou kunnen betekenen dat voor elke actor 1 vertegenwoordiger wordt opgenomen.

Om de gedragenheid van het lokaal beleid te garanderen zorgt het lokaal bestuur voor een representatieve samenstelling die rekening houdt met de verscheidenheid aan lokale actoren binnen de gemeente.

Binnen de samenstelling van het LOK maakt het lokaal bestuur een duidelijk onderscheid tussen zijn rol als aanbieder van kinderopvang enerzijds en deze van lokale regisseur anderzijds. Om die reden wordt het lokaal bestuur als aanbieder van kinderopvang, binnen het LOK vertegenwoordigd via een gemeentelijke ambtenaar.

#### Een vertegenwoordiging van gebruikers

Het Besluit definieert het begrip 'gebruikers' als:

- al wie plaatselijk een beroep doet op kinderopvang of een behoefte heeft aan kinderopvang;
- of een vertegenwoordiger van een organisatie die representatief is voor gebruikers inzake kinderopvang.

Het begrip 'gebruikers' moet in deze zeer ruim geïnterpreteerd worden.

Voor wat betreft de vertegenwoordiging van de gebruikers in de samenstelling van het LOK kan het lokaal bestuur een beroep doen op:

- individuele (groot)ouders;
- leden van organisaties die representatief zijn voor de gebruikers zoals de lokale

## V.19 LB MED

### Dit is een gecoördineerde versie.

afdeling van de Gezinsbond, plaatselijke ouderverenigingen, verenigingen voor kansarme en/ of allochtone ouders, verenigingen van ouders met kinderen met specifiek zorgbehoeften ...;

- bedrijven, opleidings- en tewerkstellingsorganisaties die kinderen zouden kunnen toeleiden naar de lokale actoren.

Idealiter zorgt het lokaal bestuur bij de samenstelling voor een evenwichtige verdeling van gebruikers en lokale actoren.

### Een vertegenwoordiging van het lokaal bestuur

Naar analogie met het decreet van 19 maart 2004 betreffende het lokaal sociaal beleid definieert het Besluit het 'lokaal bestuur' als de gemeente en het centrum voor maatschappelijk welzijn. Wie (schepenen of ocmw-mandataris) het lokaal bestuur vertegenwoordigt in het LOK hangt af van de taakverdeling en werkafspraken die binnen het kader van dat lokaal sociaal beleid tussen beiden werden gemaakt.

Met deze bepaling doet het Besluit een beroep op het lokaal bestuur, als lokale regisseur. Om die reden hebben leden van het College van burgemeester en schepenen en leden van de Raad voor maatschappelijk welzijn geen stemrecht binnen het lokaal bestuur. Idealiter neemt de politiek verantwoordelijke voor kinderopvang wel actief deel aan het LOK.

Ook gemeenteraadsleden kunnen deel uitmaken van de concrete samenstelling van het Lokaal Overleg Kinderopvang. Om het LOK toelaten zich te profileren als een politiek neutraal adviesorgaan hebben zij geen stemrecht.

Elk LOK heeft ook een voorzitter en een secretaris. Omdat de voorzitter moet kunnen optreden als een neutraal persoon heeft hij/ zij:

- bij voorkeur geen binding met een kinderopvangvoorziening binnen de gemeente;
- geen stemrecht.

De consultant lokaal beleid kinderopvang, als afgevaardigde voor Kind en Gezin, wordt uitgenodigd voor het LOK. Hij/ zij ondersteunt het LOK als deskundige m.b.t. kinderopvang en volgt het proces van het LOK op. Het spreekt voor zich dat deze consultant geen stemrecht heeft.

Bij de samenstelling van het LOK houdt het lokaal bestuur ook rekening met de 2/3<sup>de</sup> regel zoals bepaald in artikel 200 §2 van het gemeentedecreet<sup>9</sup>. De 2/3<sup>de</sup> regel is van toepassing op de stemgerechtigde leden van het LOK.

Idealiter wordt, aanvullend aan de samenstelling, ook de structuur van het LOK vastgelegd. In het bijzonder wanneer gewerkt wordt met:

---

<sup>9</sup> Omzendbrief BB 2007/ van 4 mei 2007 van Marino Keulen – Vlaams minister Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering – betreffende de toepassing van artikel 200 van het Gemeentedecreet en van artikel 193 van het Provinciedecreet over man-vrouwverhouding in adviesraden en overlegstructuren.

Artikel 200§2.

Ten hoogste twee derde van de leden van de hier bedoelde raden en overlegstructuren is van hetzelfde geslacht. Zoniet kan niet op rechtsgeldige wijze advies worden uitgebracht.

## V.19 LB MED

12

**Dit is een gecoördineerde versie.**

- een stuurgroep die van het voltallig overleg mandaat krijgt om beslissingen te nemen;
- deelloverleggroepen (zie ook artikel 10).

### Artikel 8

Dit artikel bepaalt wat de gemeenteraad minimaal moet vastleggen i.v.m. de interne werking van het Lokaal Overleg Kinderopvang, nl.

- de procedure voor het aanduiden van een voorzitter en secretaris;
- de manier waarop het LOK haar opdrachten vervult.

### De procedure voor het aanduiden van een voorzitter en een secretaris

De procedure voor het aanduiden van een voorzitter en een secretaris wordt vooraf vastgelegd door de gemeenteraad. Het is cruciaal dat de gemeenteraad hierin verantwoordelijkheid neemt en kiest voor een pragmatische aanpak die:

- aansluit bij wat de Vlaamse overheid met dit Besluit wil bereiken;
- de continuïteit in de werking van het LOK garandeert.

### De manier waarop het LOK haar opdrachten vervult.

De gemeenteraad legt ook vast op welke manier het LOK de onder artikel 6 bepaalde opdrachten vervult.

Bijzondere aandacht gaat naar:

- de aanvullende opdrachten die het lokaal bestuur het LOK geeft;
- de manier waarop het lokaal bestuur aan het LOK mededeelt welk gevolg zal worden gegeven aan het advies van het LOK (zie ook artikel 200§3 van het Gemeentedecreet<sup>10</sup>).

Idealiter bevatten de bepalingen omtrent de interne werking ook de manier waarop:

- het lokaal bestuur het LOK om advies zal vragen;
- het LOK zijn advies zal formuleert (schriftelijk, binnen een LOK-vergadering, ...);
- het advies aan het lokaal bestuur wordt overgemaakt.

Ook bij het vastleggen van de bepalingen omtrent de interne werking is er ruimte voor een invulling op maat van de lokale situatie. Zo kan het lokaal bestuur ook hier kiezen voor een minimaal of een maximaal scenario.

- Minimaal: alleen wat regelgevend wordt vastgelegd in het Besluit en het Gemeentedecreet wordt opgenomen in de gemeenteraadsbeslissing.

---

<sup>10</sup> Artikel 200§3

De gemeenteraad stelt de nadere voorwaarden vast voor de representativiteit en regelt de samenstelling, de werkwijze en de procedures van de hier bedoelde raden en overlegstructuren. Daarbij wordt uitdrukkelijk bepaald op welke wijze het gevolg dat aan de adviezen wordt gegeven, zal worden meegedeeld. De gemeenteraad waakt erover dat de nodige middelen ter beschikking worden gesteld voor de vervulling van de adviesopdracht. De verslagen en einddocumenten van de hier bedoelde raden en overlegstructuren worden meegedeeld aan de gemeenteraad.

**Dit is een gecoördineerde versie.**

Om een goede werking van het LOK te garanderen is het in dat geval aangewezen het LOK de opdracht te geven een huishoudelijk reglement (reglement van interne orde) op te stellen.

- Maximaal: de gemeenteraadsbeslissing bevat een uitgebreide beschrijving<sup>11</sup> van de manier waarop het LOK haar opdrachten zal vervult.

Een invulling op maat van de lokale situatie betekent ook dat het voor wat betreft de bepalingen omtrent de interne werking van het LOK kan volstaan te verwijzen naar een gemeenteraadsbeslissing die de interne werking voor alle adviesraden binnen de gemeente vastlegt. Het spreekt voor zich dat deze beslissing dan ter kennisgeving wordt overgemaakt aan het LOK.

Artikel 9

De concrete samenstelling en de bepalingen omtrent de interne werking worden altijd vastgelegd door de gemeenteraad, dit ongeacht de taakverdeling en werkafspraken die binnen het kader van dat lokaal sociaal beleid gemaakt werden.

De gemeenteraad beslist hierover uiterlijk zes maanden na de start van een nieuwe bestuursperiode (d.i. tegen ten laatste op 30 juni van het eerst jaar van de bestuursperiode).

Omdat de door het besluit vooropgestelde termijn niet meer haalbaar is voor de **huidige bestuursperiode** wordt, na overleg en met akkoord van minister Steven Van Ackere, de termijn uitzonderlijk verlengd tot **uiterlijk 1 november 2007**. Het ligt immers voor de hand dat een redelijke termijn moet worden voorzien om te beslissen rond de samenstelling en de interne werking van LOK. Deze datum moet het ook mogelijk maken het lokaal sociaal beleidsplan ter goedkeuring voor te leggen aan het LOK, alvorens het voor eind december 2007 wordt goedgekeurd door de gemeenteraad.

Artikel 10

Vooraf in grotere gemeenten en steden, waar één Lokaal Overleg Kinderopvang met alle betrokkenen niet haalbaar is omwille van het groot aantal actoren, kan het wenselijk zijn een structuur met deel-overleggroepen uit te werken.

De deeloverleggroepen doen voorbereidend werk, de eindverantwoordelijkheid voor de opdrachten bedoeld in artikel 6 ligt bij het overkoepelende LOK.

Artikel 11

Bepaalt dat voor de gemeenten uit het tweetalig gebied Brussel Hoofdstad de opdrachten van het lokaal bestuur, zoals bepaald in het Besluit, opgenomen worden door de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

---

<sup>11</sup> Inclusief: afspraken over het aantal LOK-vergaderingen; de manier waarop de vertegenwoordiging/ vervanging van nieuwe leden wordt geregeld, er gecommuniceerd wordt naar de actoren en gebruikers en er binnen het LOK beslissingen worden genomen; , de wijze waarop er binnen het LOK gecommuniceerd; de ontbinding van het LOK aan het einde van de nieuwe bestuursperiode; ...

**Dit is een gecoördineerde versie.**

Concreet betekent dit dat het lokaal beleidsplan kinderopvang wordt goedgekeurd door de raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

De concrete samenstelling en interne werking van het LOK wordt voor het tweetalig gebied Brussel Hoofdstad vastgelegd door het college van de Vlaamse Gemeenschapscommissie (artikel 13, 4<sup>de</sup> alinea van het besluit).

#### Artikel 12

Het decreet van 19 maart betreffende het lokaal sociaal beleid is niet van toepassing op de gemeenten gelegen in het tweetalig gebied Brussel hoofdstad. Om de doelstellingen van het decreet te realiseren in het tweetalig gebied Brussel Hoofdstad sloot de Vlaamse Gemeenschap een convenant af met de Vlaamse Gemeenschapscommissie, die alle betrokkenen – inclusief de lokale besturen – op vrijwillige basis betreft.

De beleidscyclus kinderopvang wordt afgestemd op de beleidscyclus van het tweetalig gebied Brussel Hoofdstad en wordt dan ook gebracht op 5 jaar.

#### Artikel 13

Ook in het tweetalig gebied Brussel Hoofdstad streeft het besluit, voor zover het de organisatie van het LOK betreft naar een maximale afstemming op de lokale situatie en de bestaande structuren. Om die reden worden de opdrachten van het LOK opgenomen door de adviesraad voorschoolse aangelegenheden.

In afwijking van artikel 9 wordt de concrete samenstelling en de interne werking van de adviesraad vastgelegd door het College van de Vlaamse Gemeenschapscommissie en niet door de raad.

De concrete samenstelling en de interne werking van de adviesraad wordt vastgelegd uiterlijk zes maanden na de start van de nieuwe bestuursperiode, zoals bepaald in artikel 9.

Artikel 7 en 8 van het besluit zijn onverminderd van toepassing voor het tweetalig gebied Brussel Hoofdstad.

### **7. Wens je meer informatie i.v.m. de concrete toepassing van dit besluit?**

Contacteer de intersectorale medewerker die je gemeente begeleidt. Je vindt zijn/haar [contactgegevens](#) terug op de website van Kind en Gezin. Hij/zij kan jou ondersteunen bij de implementatie van het besluit in jouw gemeente.